Verwerkingsles bij VO Stadsverdediging

Er zijn drie kaarten van Goes waarmee gewerkt wordt.
Er is een kaart van 1560, een kaart van 1650 en een moderne kaart. Elke groep leerlingen (twee of drie leerlingen) moet de beschikking hebben over deze drie kaarten. Met behulp van deze kaarten kunnen jullie zien welke veranderingen hebben plaatsgevonden bij de stadsverdediging van Goes. Daarvoor moet je de volgende opdrachten maken:

Opdracht 1:
Zoek op de moderne kaart van Goes het gebied omgrensd door de Wijngaardstraat, de Zusterstraat, de Ostendestraat en de St. Adriaanstraat. Op de kaart van 1560 zie je dat hier een kasteel heeft gestaan.
a. Welk kasteel is dat geweest?
b. Zet op de kaart van 1650 het nummer van het kasteel (nr. 8) in de juiste cirkel.

Opdracht 2:
a. Op de kaart van 1560 is nummer 1 de Havenpoort en nummer 2 de Oostpoort. Dat is ook zo op de kaart van 1650. Zet de nummers 1 en 2 in de juiste cirkels op de kaart van 1650.
b. Zoek op de moderne kaart van Goes op waar deze twee poorten gestaan hebben. Schrijf voor elk van deze twee poorten een straat of plein of kruispunt op waar volgens jou die poort gestaan heeft.
   Oude Havenpoort: ----------

   Oostpoort: ----------

Opdracht 3:
a. Op de kaart van 1560 is nummer 11 de Ganzepoort en nummer 14 de Koepoort. Dat is ook zo op de kaart van 1650. Zet de nummers 11 en 14 in de juiste cirkels op de kaart van 1650.
b. Zoek op de moderne kaart van Goes op waar deze twee poorten gestaan hebben. Schrijf voor elk van deze twee poorten een straat of plein of kruispunt op waar volgens jou die poort gestaan heeft.
   Ganzepoort: ----------

   Koepoort: ----------

Opdracht 4:
a. Op de kaart van 1560 is nummer 3 de ’s Heer Hendrikskinderenpoort.Dat is ook zo op de kaart van 1650. Zet nummer 3 in de juiste cirkel op de kaart van 1650.
b. Vergelijk de positie van de ’s Heer Hendrikskinderenpoort op de kaart van 1560 met die op de kaart van 1650. Wat valt je op?

Opdracht 5:

a. Vergelijk de kaart van 1560 met die van 1650. Welke drie genummerde verdedigingswerken ten noorden van de stad zelf staan wel op de kaart van 1650, maar niet op die van 1560? Schrijf de namen op.

---

b. Wat was de achterliggende gedachte om de verdedigingswerken van Goes zo enorm uit te breiden?

Opdracht 6:

Op de kaart van 1650 staan twee ravelijnen aangegeven, nl. aan de zuidwestzijde en de westzijde van Goes. Die waren er in 1560 nog niet. Ravelijnen zijn vijfhoekige buitenwerken van een vesting die als een soort eilandjes in het water van de stadsgracht staan.
Zoek nu op de moderne kaart van Goes op hoe deze ravelijnen heten en schrijf de namen op.

Opdracht 7:

Op de kaart van 1650 staan bastions. Dat zijn vooruitspringende delen van de vestingwal. Je ziet bijvoorbeeld twee bastions tussen de cirkels nr. 15 en 17. Er is ook een halfrond bastion tussen de cirkels nr. 1 en 3. Er staat een molen op. Kijk nu op de moderne kaart van Goes en zoek dat bastion op. De naam “bastion”staat erbij. Bij welke straat ligt dat bastion?

Opdracht 8:

a. De schuttersgilden werden ook ingeschakeld bij de stadsverdediging. Welke drie nummers op de kaart van 1650 hebben met de schuttersgilden te maken?

---

b. Deze drie nummers geven de plaatsen aan waar de schuttersgilden vroeger oefenden. Zoek op de moderne kaart van Goes voor elk schuttersgilde op waar dit gilde geoefend heeft. Schrijf de naam van een straat, plein of kruispunt op.

Opdracht 9:

a. Vergelijk de stadsgracht op de kaart van 1560 met de stadsgracht op de kaart van 1650. Noem een duidelijk verschil en zet erbij waardoor dat verschil ontstaan is.

---

b. Vergelijk de stadsgracht op de kaart van 1650 met de stadsgracht op de moderne kaart. Noem een duidelijk verschil en zet erbij waardoor dat verschil ontstaan is.

Opdracht 10:

Je hebt nog niet alle cirkels ingevuld op de kaart van 1650. Gebruik de kaart van 1560 als hulpmiddel en vul alle nog lege cirkels in op de kaart van 1650.

Moderne kaart van Goes

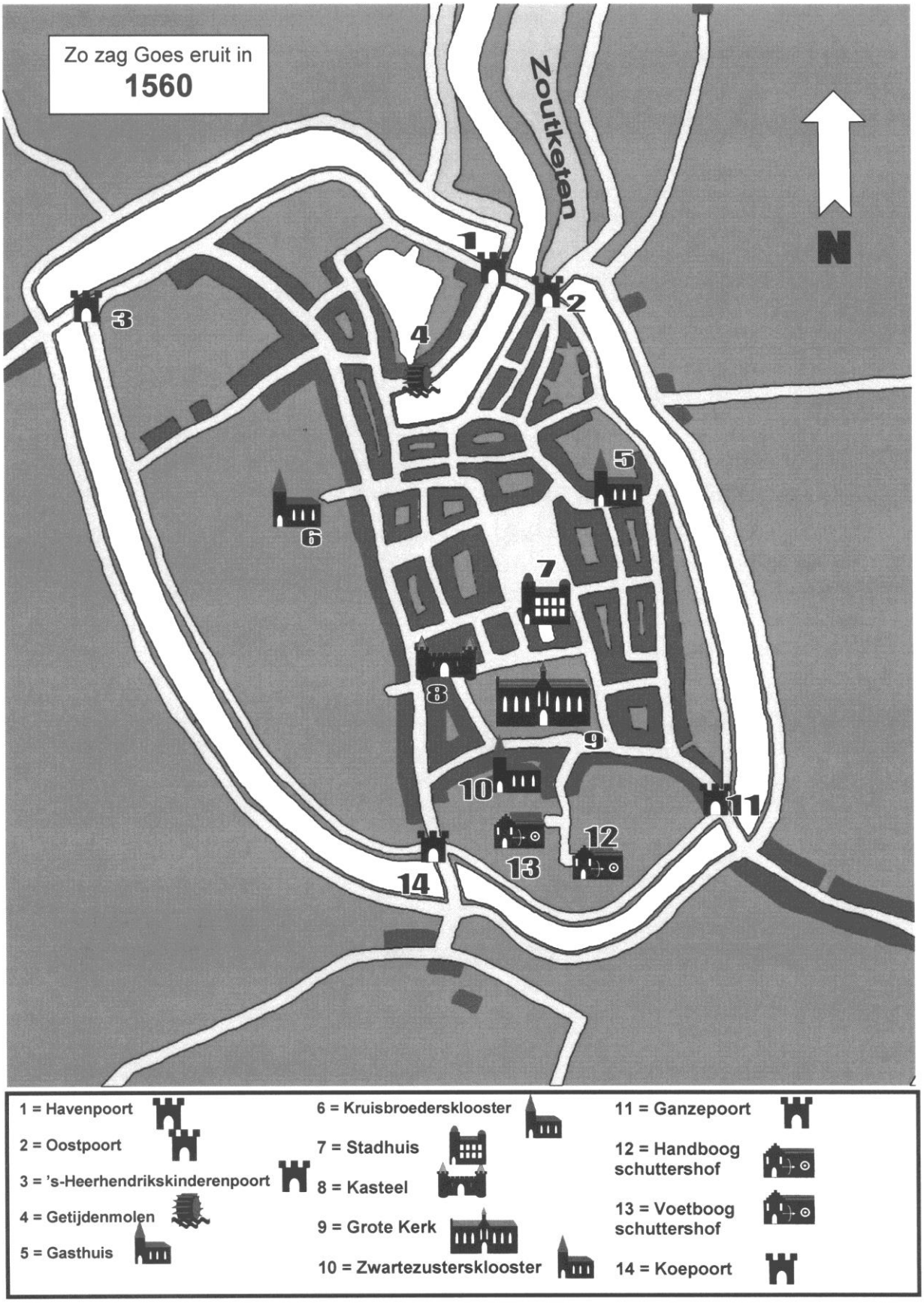
Zo zag Goes eruit in
1560
Zoutketen
N
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
1 = Havenpoort
2 = Oostpoort
3 = 's-Heerhendrikskinderenpoort
4 = Getijdenmolen
5 = Gasthuis
6 = Kruisbroedersklooster
7 = Stadhuis
8 = Kasteel
9 = Grote Kerk
10 = Zwartezustersklooster
11 = Ganzepoort
12 = Handboog schuttershof
13 = Voetboog schuttershof
14 = Koepoort

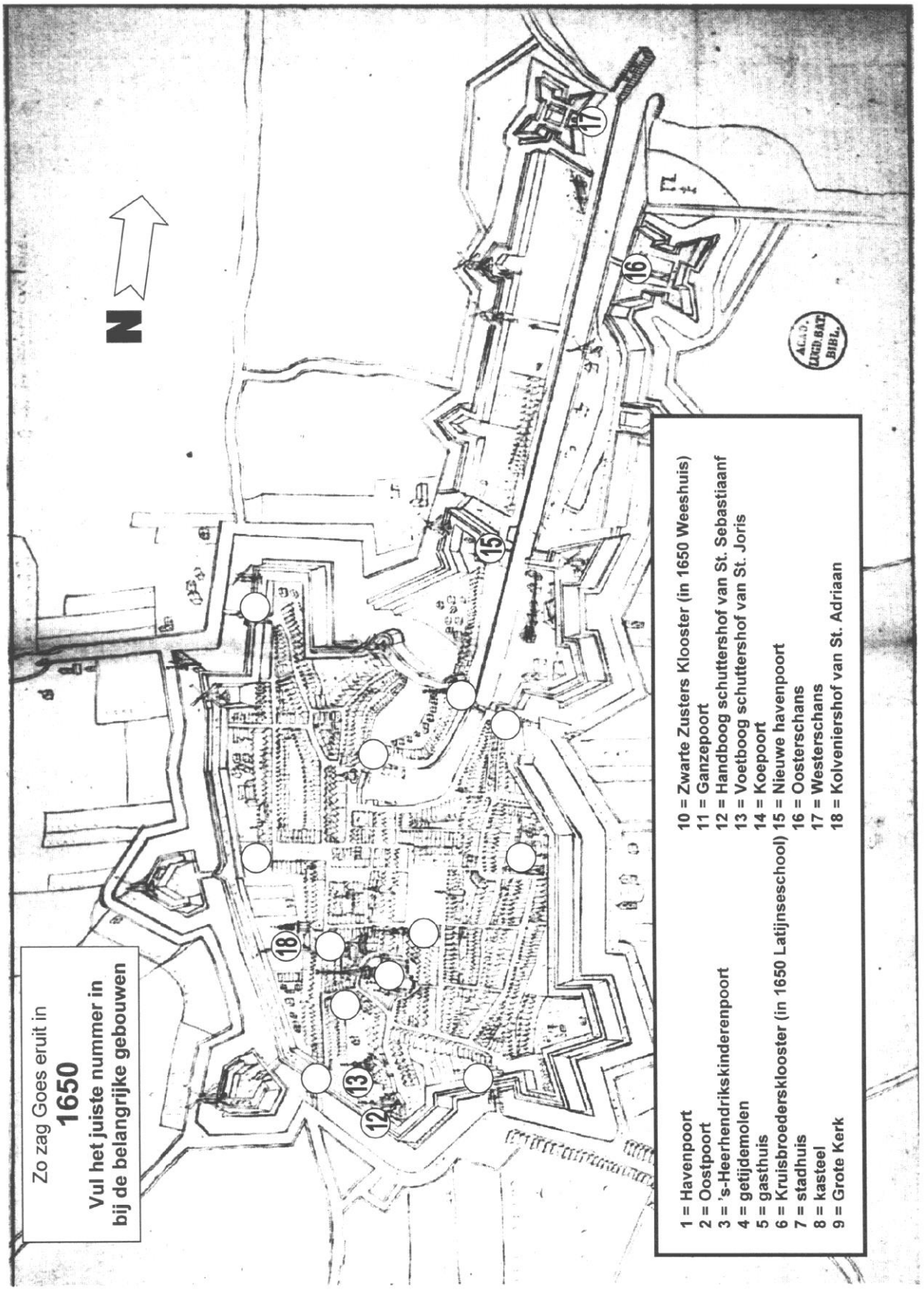
Zo zag Goes eruit in
1650
Vul het juiste nummer in
bij de belangrijke gebouwen
N
1 = Havenpoort
2 = Oostpoort
3 = 's-Heerhendrikskinderenpoort
4 = getijdemolen
5 = gasthuis
6 = Kruisbroederskloosster (in 1650 Latijnseschool)
7 = stadhuis
8 = kasteel
9 = Grote Kerk
10 = Zwarte Zusters Klooster (in 1650 Weeshuis)
11 = Ganzepoort
12 = Handboog schuttershof van St. Sebastiaanf
13 = Voetboog schuttershof van St. Joris
14 = Koepoort
15 = Nieuwe havenpoort
16 = Oosterschans
17 = Westerschans
18 = Kolveniershof van St. Adriaan